

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного
торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Дроботько Ярослав Володимирович

КУРСОВА РОБОТА

Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Фінанси і кредит

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

Ф-24

назва академічної групи

Харків, 2026 рік

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Постольна Наталія Олександрівна, викладач
циклової комісії економіки, управління та
адміністрування, спеціаліст вищої категорії

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

підпис здобувача

Дроботько Я.В.

ППП

Підсумкова оцінка: **60** (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Н. О. Постольна

(підпис)

О.М. Тимошенко

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Дроботько Ярослав Володимирович

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Комплексне забезпечення фінансово-економічної
безпеки підприємства

Термін подання
завершеної роботи

26.04.2026 р.

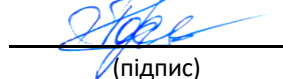
фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.02 – 08.02.2026
Добір та аналіз літератури за обраною темою	09.02 – 15.02.2026
Складання плану курсової роботи	16.02 – 22.02.2026
Написання вступу та I розділу	23.02 – 15.03.2026
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	16.03 – 05.04.2026
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	06.04 – 19.04.2026
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	20.04 – 26.04.2026
Захист курсової роботи	04.05 – 09.05.2026

Завдання видав

Науковий керівник,
спеціаліст вищої категорії

 Наталія ПОСТОЛЬНА
(підпис)

«02» лютого 2026 р.

Завдання отримав

Здобувач

 Ярослав ДРОБОТЬКО
(підпис)

«02» лютого 2026 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	4
ВСТУП.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.2. Складові фінансово-економічної безпеки	11
1.3. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємства	16
1.4. Нормативно-правове забезпечення економічної безпеки	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПрАТ «ОБОЛОНЬ».....	22
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.1. Формування комплексної системи безпеки.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.2. Використання сучасних технологій	Ошибка! Закладка не определена.
3.3. Заходи щодо підвищення ефективності безпеки	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Ошибка! Закладка не определена.

ВСТУП

У сучасних умовах ринкової економіки питання забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства набуває особливої актуальності. Підприємства функціонують у складному та нестабільному середовищі, яке характеризується високим рівнем конкуренції, економічною нестабільністю, інфляційними процесами, валютними коливаннями та іншими факторами ризику. У таких умовах ефективне забезпечення фінансово-економічної безпеки є необхідною умовою стабільного функціонування та розвитку підприємства.

Фінансово-економічна безпека підприємства являє собою стан захищеності його фінансових, матеріальних, кадрових та інформаційних ресурсів від внутрішніх і зовнішніх загроз. Вона забезпечує ефективне використання ресурсів, підтримання фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства.

Актуальність теми обумовлена необхідністю формування ефективної системи управління ризиками та забезпечення захисту підприємства від негативного впливу зовнішнього середовища.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Об'єктом дослідження є система фінансово-економічної безпеки підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти забезпечення фінансово-економічної безпеки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та значення фінансово-економічної безпеки

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану

підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки, автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства, аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє

кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль,

кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є

важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

1.2. Складові фінансово-економічної безпеки

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль,

кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є

важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим

елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні

платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності

та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

1.3. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємства

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства, аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні

платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності

та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє

кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль, кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

Фінансово-економічна безпека підприємства є важливою складовою загальної системи управління підприємством. Її забезпечення потребує комплексного підходу, який включає управління ризиками, фінансовий контроль,

кадрову політику, інформаційний захист та стратегічне планування. У сучасних умовах глобалізації підприємства повинні оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та адаптувати власну систему управління. Важливим елементом забезпечення безпеки є постійний моніторинг фінансового стану підприємства. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати ефективні управлінські рішення. Крім фінансових аспектів, значну роль відіграє кадрова безпека. Кваліфікований персонал, ефективна мотивація працівників та система внутрішнього контролю сприяють зниженню ризиків та підвищенню ефективності діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології також є важливим інструментом забезпечення фінансово-економічної безпеки. Автоматизовані системи обліку, електронний документообіг та аналітичні платформи забезпечують швидке отримання інформації та контроль за фінансовими потоками.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика та аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь»

Приватне акціонерне товариство «Оболонь» є одним із найбільших підприємств харчової промисловості України та провідним виробником пивобезалкогольної продукції. Основними напрямками діяльності підприємства є виробництво пива, слабоалкогольних та безалкогольних напоїв, мінеральної води, енергетичних напоїв і супутньої продукції. Підприємство було засноване у 1980 році в місті Києві, а у 1993 році реорганізоване у акціонерне товариство. На сьогодні компанія займає вагомe місце на ринку напоїв України та активно здійснює експортну діяльність до країн Європи, Азії та Північної Америки. Відповідно до офіційної інформації, підприємство функціонує у формі приватного акціонерного товариства та здійснює діяльність відповідно до вимог чинного законодавства України.

Організаційна структура ПрАТ «Оболонь» побудована за функціональним принципом управління та включає виробничі, фінансові, маркетингові, логістичні, кадрові й адміністративні підрозділи. Така структура дозволяє забезпечити ефективну координацію між структурними елементами підприємства та сприяє раціональному використанню виробничих ресурсів. Управління підприємством здійснюється через систему корпоративного управління, яка передбачає діяльність загальних зборів акціонерів, наглядової ради та виконавчих органів. Компанія приділяє значну увагу модернізації виробничих потужностей, автоматизації технологічних процесів та підвищенню енергоефективності виробництва, що позитивно впливає на конкурентоспроможність продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Виробничий потенціал підприємства характеризується наявністю сучасного технологічного обладнання, значною матеріально-технічною базою та розгалуженою системою збуту. ПрАТ «Оболонь» має високий рівень диверсифікації продукції, що дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані зі зміною кон'юнктури окремих сегментів ринку. Компанія здійснює постійне оновлення асортименту продукції, орієнтуючись на сучасні тенденції споживчого попиту та міжнародні стандарти якості [12].

Важливим елементом оцінки діяльності підприємства є аналіз його фінансового стану, який дозволяє визначити рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності використання ресурсів. Аналіз фінансової звітності ПрАТ «Оболонь» за 2022–2024 роки свідчить про позитивну динаміку основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства. Згідно з даними фінансової звітності, у 2022 році загальна вартість активів підприємства становила близько 6,3 млрд грн, у 2023 році — 6,67 млрд грн, а у 2024 році — понад 7,12 млрд грн. Зростання активів підприємства свідчить про поступове розширення масштабів діяльності та збільшення виробничого потенціалу компанії.

У структурі активів підприємства переважають необоротні активи, частка яких у 2024 році перевищувала 65 % загальної вартості майна. Основну частину необоротних активів складають основні засоби, вартість яких у 2022 році становила близько 3,81 млрд грн, у 2023 році — 3,92 млрд грн, а у 2024 році — понад 4,05 млрд грн. Така структура активів є характерною для підприємств харчової промисловості, діяльність яких потребує значних капіталовкладень у виробниче обладнання та технологічну інфраструктуру. Збільшення вартості основних засобів свідчить про активне оновлення виробничих потужностей та реалізацію інвестиційних програм підприємства.

Оборотні активи підприємства також демонструють тенденцію до зростання. Якщо у 2022 році їх обсяг становив приблизно 1,92 млрд грн, то у 2024 році — понад 2,41 млрд грн. Зростання оборотних активів обумовлено збільшенням запасів сировини, готової продукції, дебіторської заборгованості та грошових коштів. Грошові кошти підприємства у 2024 році становили близько 680 млн грн, що свідчить про достатній рівень ліквідності та здатність компанії своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства свідчить про позитивну динаміку доходів та прибутковості. У 2022 році чистий дохід від реалізації продукції ПрАТ «Оболонь» становив приблизно 10,48 млрд грн, у 2023 році — 11,26 млрд грн, а у 2024 році — 12,53 млрд грн. Зростання обсягів реалізації продукції пояснюється відновленням внутрішнього попиту, розширенням асортименту продукції та активізацією експортної діяльності підприємства [16].

Собівартість реалізованої продукції також зростала під впливом інфляційних процесів, підвищення вартості енергоресурсів, логістичних витрат та сировини. У 2022 році собівартість становила близько 7,84 млрд грн, у 2023 році — 8,25 млрд грн, а у 2024 році — понад 9,1 млрд грн. Незважаючи на зростання витрат, підприємству вдалося забезпечити збільшення валового прибутку, який у 2024 році перевищив 3,4 млрд грн. Це свідчить про достатньо ефективну систему управління витратами та цінову політику підприємства.

Чистий прибуток ПрАТ «Оболонь» також характеризується позитивною тенденцією. Якщо у 2022 році він становив близько 840 млн грн, то у 2023 році — понад 1 млрд грн, а у 2024 році — близько 1,26 млрд грн. Зростання прибутковості свідчить про ефективне використання ресурсів підприємства та здатність адаптуватися до складних умов функціонування в період воєнного стану та економічної нестабільності.

Важливим показником оцінки фінансового стану підприємства є ліквідність. За даними фінансової аналітики, коефіцієнт поточної ліквідності ПрАТ «Оболонь» у 2024 році становив близько 2,49, що перевищує нормативне значення та свідчить про достатню забезпеченість підприємства оборотними активами для погашення поточних зобов'язань. Високий рівень ліквідності позитивно характеризує платоспроможність підприємства та підвищує рівень довіри з боку кредиторів і партнерів.

Показники фінансової стійкості також свідчать про відносно стабільний фінансовий стан компанії. Коефіцієнт фінансової залежності у 2024 році становив приблизно 1,31, що вказує на помірний рівень використання позикового капіталу та достатню автономію підприємства. Значна частка власного капіталу в структурі фінансових ресурсів забезпечує підприємству стійкість до зовнішніх ризиків та економічних коливань [16].

Аналіз рентабельності діяльності підприємства показує, що ПрАТ «Оболонь» зберігає достатньо високий рівень ефективності господарської діяльності. Позитивна динаміка чистого прибутку та валового доходу свідчить про ефективність виробничої, збутової та маркетингової політики підприємства. Разом із тим діяльність компанії значною мірою залежить від макроекономічної ситуації в країні, рівня купівельної спроможності населення, валютних коливань та вартості енергоресурсів.

Слід зазначити, що в умовах воєнного стану ПрАТ «Оболонь» продовжує забезпечувати стабільне функціонування виробництва, підтримувати експортні операції та реалізовувати інвестиційні програми. Компанія здійснює заходи щодо оптимізації витрат, модернізації обладнання, впровадження енергозберігаючих технологій та розвитку логістичної інфраструктури. Значну увагу підприємство приділяє також питанням соціальної відповідальності та підтримки працівників.

Отже, проведений аналіз свідчить, що ПрАТ «Оболонь» є фінансово стійким та конкурентоспроможним підприємством із високим рівнем виробничого потенціалу. Компанія демонструє позитивну динаміку основних фінансово-економічних показників, підтримує достатній рівень ліквідності та платоспроможності, а також забезпечує стабільне зростання доходів і прибутку. Подальший розвиток підприємства пов'язаний із модернізацією виробництва, розширенням ринків збуту, підвищенням енергоефективності та впровадженням інноваційних технологій, що створює передумови для зміцнення його конкурентних позицій у майбутньому.

2.2. Оцінка ризиків, загроз та рівня фінансово-економічної безпеки ПрАТ «Оболонь»

У сучасних умовах функціонування підприємств особливого значення набуває забезпечення належного рівня фінансово-економічної безпеки, оскільки саме вона визначає здатність суб'єкта господарювання стабільно здійснювати виробничу діяльність, протистояти внутрішнім та зовнішнім загрозам, підтримувати конкурентоспроможність і забезпечувати довгостроковий розвиток. Для ПрАТ «Оболонь» питання фінансово-економічної безпеки є особливо актуальним з огляду на складну макроекономічну ситуацію в Україні, вплив воєнного стану, інфляційні процеси, нестабільність валютного ринку та високий рівень конкуренції у галузі виробництва напоїв.

Фінансово-економічна безпека підприємства являє собою такий стан його фінансових, виробничих, кадрових та організаційних ресурсів, який забезпечує стабільне функціонування, захист економічних інтересів та здатність протидіяти потенційним ризикам і загрозам. Для ПрАТ «Оболонь» забезпечення фінансово-

економічної безпеки є необхідною умовою підтримання виробничої безперервності, фінансової стійкості та ефективності господарської діяльності.

Діяльність ПрАТ «Оболонь» супроводжується впливом значної кількості зовнішніх та внутрішніх ризиків. До зовнішніх загроз належать макроекономічна нестабільність, інфляційні процеси, коливання валютного курсу, зміни податкового законодавства, підвищення вартості енергоресурсів, логістичні обмеження та скорочення купівельної спроможності населення. Особливо вагомий вплив на діяльність підприємства мають наслідки воєнного стану в Україні, які супроводжуються порушенням логістичних ланцюгів, зростанням виробничих витрат, ризиками енергетичної нестабільності та ускладненням експортної діяльності.

Одним із найбільш суттєвих ризиків для підприємства є фінансовий ризик, який пов'язаний із можливим погіршенням платоспроможності, зниженням прибутковості та нестачею фінансових ресурсів. Аналіз фінансової звітності ПрАТ «Оболонь» свідчить, що підприємство упродовж останніх років зберігає достатній рівень ліквідності та фінансової стійкості, однак діяльність компанії значною мірою залежить від загальної економічної ситуації в державі. В умовах інфляційного зростання витрат та нестабільності валютного ринку існує ризик підвищення собівартості продукції, що може негативно вплинути на рівень рентабельності підприємства.

Важливим елементом оцінки фінансово-економічної безпеки є аналіз ліквідності підприємства. За даними фінансової звітності, коефіцієнт поточної ліквідності ПрАТ «Оболонь» у 2024 році перевищував нормативне значення та становив близько 2,4–2,5, що свідчить про достатній рівень забезпеченості підприємства оборотними активами для виконання поточних фінансових зобов'язань. Високий рівень ліквідності забезпечує підприємству фінансову стабільність та дозволяє своєчасно здійснювати розрахунки з постачальниками,

працівниками та державним бюджетом. Водночас надмірне накопичення оборотних активів може призводити до уповільнення оборотності капіталу та зниження ефективності використання ресурсів [16].

Аналіз фінансової стійкості підприємства показує, що ПрАТ «Оболонь» характеризується достатнім рівнем автономії та помірною залежністю від зовнішніх джерел фінансування. Частка власного капіталу у структурі фінансових ресурсів підприємства залишається високою, що позитивно впливає на рівень фінансової безпеки. Коефіцієнт автономії підприємства у 2024 році перевищував 0,6, що свідчить про здатність компанії фінансувати значну частину активів за рахунок власних джерел. Це дозволяє підприємству знижувати рівень фінансових ризиків та забезпечувати стабільність діяльності навіть в умовах економічної нестабільності.

Однією з основних загроз для діяльності ПрАТ «Оболонь» є виробничо-технологічний ризик. Оскільки підприємство здійснює діяльність у харчовій промисловості, ефективність виробництва безпосередньо залежить від технічного стану обладнання, безперебійного постачання сировини та енергетичних ресурсів. Перебої в енергопостачанні, які спостерігалися в Україні упродовж останніх років, створювали додаткові ризики для безперервності виробничого процесу. З метою мінімізації цих загроз підприємство здійснює модернізацію виробничих потужностей, впроваджує енергозберігаючі технології та формує резерви критично важливих ресурсів.

Значний вплив на рівень фінансово-економічної безпеки підприємства має ринковий ризик. Ринок пивобезалкогольної продукції характеризується високим рівнем конкуренції, що змушує компанію постійно вдосконалювати асортимент продукції, проводити маркетингові кампанії та адаптуватися до змін споживчих уподобань. Зниження попиту на окремі види продукції або посилення конкурентного тиску можуть негативно впливати на обсяги реалізації та фінансові

результати підприємства. Водночас ПрАТ «Оболонь» має значну конкурентну перевагу завдяки високому рівню впізнаваності бренду, широкій мережі збуту та диверсифікованому асортименту продукції.

Окремої уваги потребує валютний ризик, оскільки підприємство здійснює експортну діяльність та використовує імпорتنу сировину й обладнання. Коливання валютного курсу можуть впливати як на рівень доходів від експорту, так і на собівартість продукції. Девальвація національної валюти спричиняє зростання витрат на закупівлю імпортних компонентів, що негативно позначається на фінансових результатах діяльності підприємства. Для мінімізації валютних ризиків компанія здійснює диверсифікацію ринків збуту та оптимізує структуру закупівель.

Важливим компонентом фінансово-економічної безпеки є кадрова безпека підприємства. ПрАТ «Оболонь» приділяє значну увагу формуванню професійного кадрового потенціалу, системі мотивації працівників та підвищенню рівня кваліфікації персоналу. Водночас в умовах воєнного стану та демографічних змін на ринку праці існує ризик дефіциту кваліфікованих кадрів, що може негативно впливати на ефективність виробничої діяльності підприємства.

Інформаційна безпека також відіграє важливу роль у забезпеченні стабільного функціонування підприємства. У сучасних умовах цифровізації бізнес-процесів підприємства стикаються із загрозами кіберзлочинності, витоку конфіденційної інформації та ризиками порушення роботи інформаційних систем. ПрАТ «Оболонь» використовує сучасні інформаційні технології для управління виробництвом, фінансами та логістикою, тому забезпечення належного рівня кібербезпеки є необхідною умовою підтримання безперервності діяльності підприємства.

Оцінка рівня фінансово-економічної безпеки підприємства здійснюється на основі системи фінансових показників, серед яких важливе значення мають

показники ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності, ділової активності та платоспроможності. Аналіз основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Оболонь» свідчить про те, що підприємство має достатній рівень фінансової безпеки. Компанія демонструє стабільне зростання чистого доходу, позитивну динаміку прибутку та високий рівень забезпеченості власним капіталом. Це дозволяє підприємству ефективно функціонувати навіть в умовах кризових явищ та економічної нестабільності.

Водночас для подальшого підвищення рівня фінансово-економічної безпеки ПрАТ «Оболонь» доцільно реалізовувати заходи щодо вдосконалення системи управління ризиками, оптимізації структури витрат, розвитку експортної діяльності та підвищення енергоефективності виробництва. Важливим напрямом є також диверсифікація постачальників сировини, розширення асортименту продукції та активізація інноваційної діяльності підприємства. Реалізація зазначених заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості компанії та підвищенню її конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Таким чином, проведений аналіз свідчить, що ПрАТ «Оболонь» характеризується достатнім рівнем фінансово-економічної безпеки та здатністю ефективно протидіяти основним ризикам і загрозам зовнішнього та внутрішнього середовища. Незважаючи на складні умови господарювання, підприємство зберігає фінансову стійкість, підтримує ліквідність і забезпечує стабільність виробничої діяльності. Подальше підвищення рівня економічної безпеки підприємства потребує вдосконалення системи стратегічного управління, активного впровадження інноваційних технологій та підвищення ефективності використання фінансових і виробничих ресурсів.

2.3. Формування комплексної системи безпеки та заходи щодо підвищення ефективності безпеки

У сучасних умовах функціонування підприємств забезпечення належного рівня фінансово-економічної безпеки є одним із ключових факторів стабільного розвитку та підтримання конкурентоспроможності. Для ПрАТ «Оболонь» формування комплексної системи безпеки має стратегічне значення, оскільки діяльність підприємства здійснюється в умовах підвищеної економічної нестабільності, воєнних ризиків, посилення конкуренції, інфляційних процесів та високої залежності від енергетичних і логістичних факторів. Комплексна система безпеки підприємства повинна забезпечувати захист фінансових, виробничих, інформаційних, кадрових та організаційних ресурсів, а також сприяти мінімізації внутрішніх і зовнішніх загроз.

Формування системи економічної безпеки ПрАТ «Оболонь» передбачає створення взаємопов'язаного механізму управління ризиками, який охоплює всі напрями діяльності підприємства. Основною метою такої системи є забезпечення стійкого функціонування підприємства, захист його економічних інтересів, підтримання фінансової стабільності та створення умов для довгострокового розвитку. Ефективна система безпеки повинна базуватися на принципах комплексності, системності, адаптивності, безперервності контролю та своєчасного реагування на зміни зовнішнього середовища.

Одним із найважливіших елементів комплексної системи безпеки є фінансова безпека підприємства. Фінансова складова спрямована на забезпечення стабільного руху грошових потоків, підтримання ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь» свідчить про достатній рівень фінансової автономії та стабільності, однак в умовах економічної нестабільності підприємство потребує постійного вдосконалення механізмів фінансового контролю та управління ризиками. Для підвищення

ефективності фінансової безпеки доцільним є впровадження системи стратегічного фінансового планування, прогнозування ризиків, оптимізації структури капіталу та диверсифікації джерел фінансування.

Важливе місце у системі безпеки займає виробничо-технологічна безпека, яка пов'язана із забезпеченням безперебійності виробничих процесів, модернізацією обладнання та підтриманням високого рівня якості продукції. ПрАТ «Оболонь» функціонує у галузі харчової промисловості, тому стабільність виробничого процесу безпосередньо залежить від наявності сучасного технологічного обладнання, безперебійного постачання сировини та енергетичних ресурсів. В умовах воєнного стану особливої актуальності набуває питання енергетичної безпеки підприємства. З метою підвищення рівня захищеності виробничих процесів підприємству доцільно розширювати використання резервних джерел енергопостачання, впроваджувати енергозберігаючі технології та здійснювати постійну модернізацію виробничих потужностей. Дослідження у сфері економічної безпеки ПрАТ «Оболонь» підтверджують важливість екологічних та енергетичних заходів для зміцнення загальної системи безпеки підприємства.

Однією з ключових складових комплексної системи безпеки є кадрова безпека підприємства. Ефективність діяльності ПрАТ «Оболонь» значною мірою залежить від професійного рівня працівників, їх компетентності, дисципліни та мотивації. У сучасних умовах дефіциту кваліфікованих кадрів важливим завданням є формування ефективної системи управління персоналом, що включає професійне навчання, підвищення кваліфікації працівників, розвиток корпоративної культури та удосконалення системи мотивації. Для забезпечення кадрової безпеки підприємству необхідно здійснювати контроль за дотриманням трудової дисципліни, забезпечувати соціальний захист працівників та створювати сприятливі умови праці.

Не менш важливою складовою комплексної системи безпеки є інформаційна безпека. В умовах цифровізації бізнес-процесів підприємства дедалі більше залежать від інформаційних технологій, автоматизованих систем управління та електронного документообігу. Це створює ризики несанкціонованого доступу до інформації, кіберзагроз, втрати конфіденційних даних та порушення функціонування інформаційних систем. Основними загрозами інформаційній безпеці є кібератаки, шкідливе програмне забезпечення, витік комерційної інформації та технічні збої в роботі інформаційних систем. Для підвищення рівня інформаційної безпеки ПрАТ «Оболонь» необхідно впроваджувати сучасні системи захисту інформації, використовувати антивірусне програмне забезпечення, здійснювати резервне копіювання даних та проводити регулярний аудит інформаційних систем.

Важливим напрямом формування комплексної системи безпеки підприємства є організаційно-правова безпека. Вона передбачає забезпечення відповідності діяльності підприємства вимогам чинного законодавства, захист корпоративних прав, мінімізацію юридичних ризиків та контроль за виконанням договірних зобов'язань. У сучасних умовах підприємство повинно своєчасно адаптуватися до змін податкового, трудового та господарського законодавства, оскільки недотримання нормативно-правових вимог може призводити до фінансових санкцій та репутаційних втрат.

Комплексна система безпеки ПрАТ «Оболонь» повинна також включати систему управління ризиками. Управління ризиками передбачає виявлення потенційних загроз, оцінку рівня їх впливу на діяльність підприємства та розробку заходів щодо їх мінімізації. До основних етапів управління ризиками належать ідентифікація ризиків, аналіз імовірності їх виникнення, оцінка можливих наслідків та розробка механізмів реагування. Наукові дослідження у сфері формування систем економічної безпеки підприємств підкреслюють важливість

створення спеціалізованих структурних підрозділів, відповідальних за моніторинг ризиків та координацію заходів безпеки.

Для підвищення ефективності системи безпеки ПрАТ «Оболонь» доцільно впроваджувати сучасні методи стратегічного управління та цифрового моніторингу. Важливим заходом є автоматизація процесів контролю фінансових показників, логістичних операцій та виробничих процесів. Використання цифрових технологій дозволяє оперативно виявляти потенційні загрози та своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища. Крім того, доцільним є формування системи внутрішнього аудиту, яка забезпечуватиме контроль за ефективністю використання ресурсів та дотриманням внутрішніх стандартів безпеки.

Одним із напрямів підвищення рівня економічної безпеки підприємства є диверсифікація діяльності та розширення ринків збуту. ПрАТ «Оболонь» активно здійснює експортну діяльність, що дозволяє знижувати залежність від внутрішнього ринку та забезпечувати надходження валютної виручки. Розширення географії експорту, розвиток нових видів продукції та адаптація асортименту до міжнародних стандартів сприятимуть підвищенню стійкості підприємства до ринкових коливань.

Важливу роль у забезпеченні економічної безпеки відіграє екологічна безпека підприємства. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств дотримання екологічних стандартів, раціонального використання природних ресурсів та мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище. ПрАТ «Оболонь» здійснює заходи щодо скорочення енергоспоживання, зменшення обсягів виробничих відходів та використання екологічно безпечної упаковки. Впровадження екологічних технологій дозволяє не лише підвищити рівень екологічної безпеки, а й сприяє зниженню виробничих витрат та покращенню іміджу підприємства.

Таким чином, формування комплексної системи безпеки ПрАТ «Оболонь» є необхідною умовою забезпечення стабільного функціонування підприємства в умовах сучасних економічних викликів. Ефективна система безпеки повинна охоплювати фінансову, виробничу, кадрову, інформаційну, екологічну та організаційно-правову складові, а також базуватися на принципах комплексності та системного управління ризиками. Реалізація заходів щодо підвищення ефективності безпеки дозволить підприємству зміцнити фінансову стійкість, мінімізувати вплив зовнішніх і внутрішніх загроз та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність на внутрішньому і міжнародному ринках.

Висновок

У результаті проведеного дослідження було розглянуто теоретичні та практичні аспекти забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства на прикладі ПрАТ «Оболонь». У процесі дослідження встановлено, що фінансово-економічна безпека є важливою складовою ефективного функціонування підприємства та визначає його здатність стабільно здійснювати господарську діяльність, протидіяти зовнішнім і внутрішнім загрозам, підтримувати фінансову стійкість та забезпечувати довгостроковий розвиток в умовах нестабільного ринкового середовища.

У ході роботи було досліджено організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Оболонь». Встановлено, що підприємство є одним із провідних виробників пивобезалкогольної продукції в Україні, має потужну матеріально-технічну базу, розвинену систему управління та широкий асортимент продукції. Компанія характеризується високим рівнем диверсифікації виробництва, що дозволяє їй підтримувати конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках. Значна увага приділяється модернізації виробничих потужностей, впровадженню інноваційних технологій та підвищенню енергоефективності виробництва.

Аналіз фінансового стану ПрАТ «Оболонь» показав, що підприємство упродовж останніх років демонструє позитивну динаміку основних фінансово-економічних показників. Виявлено зростання вартості активів, обсягів реалізації продукції та чистого прибутку підприємства. Проведений аналіз ліквідності та фінансової стійкості засвідчив достатній рівень платоспроможності підприємства, помірну залежність від зовнішніх джерел фінансування та високий рівень забезпеченості власним капіталом. Це свідчить про здатність ПрАТ «Оболонь» ефективно функціонувати навіть в умовах економічної нестабільності та воєнного стану.

У процесі дослідження було здійснено оцінку ризиків та загроз фінансово-економічній безпеці підприємства. Встановлено, що основними загрозами для діяльності ПрАТ «Оболонь» є макроекономічна нестабільність, інфляційні процеси, валютні коливання, підвищення вартості енергоресурсів, логістичні труднощі, воєнні ризики та високий рівень конкуренції на ринку напоїв. Водночас підприємство характеризується достатнім рівнем адаптивності та здатністю мінімізувати вплив негативних факторів завдяки ефективному управлінню ресурсами, диверсифікації діяльності та підтриманню стабільних фінансових показників.

У роботі також досліджено формування комплексної системи безпеки підприємства та визначено основні напрями підвищення її ефективності. Обґрунтовано, що система економічної безпеки ПрАТ «Оболонь» повинна мати комплексний характер і включати фінансову, виробничу, кадрову, інформаційну, екологічну та організаційно-правову складові. Важливими заходами підвищення рівня безпеки підприємства визначено вдосконалення системи управління ризиками, оптимізацію структури витрат, модернізацію виробничих потужностей, впровадження цифрових технологій управління та посилення інформаційного захисту.

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що ПрАТ «Оболонь» має достатній рівень фінансово-економічної безпеки та характеризується стійкими конкурентними позиціями на ринку. Підприємство демонструє ефективність управління фінансовими ресурсами, стабільність виробничої діяльності та здатність адаптуватися до сучасних економічних викликів. Разом із тим подальше підвищення ефективності функціонування підприємства потребує постійного вдосконалення системи управління ризиками, активізації інноваційної діяльності, розширення ринків збуту та забезпечення високого рівня фінансової стійкості.

Отже, забезпечення фінансово-економічної безпеки ПрАТ «Оболонь» є необхідною умовою підтримання стабільного розвитку підприємства та зміцнення його конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, мінімізації негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз та забезпеченню стійкого економічного розвитку в умовах сучасних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. IMF Global Financial Stability Report 2024. Washington : International Monetary Fund, 2024. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR> (дата звернення: 28.03.2026).
2. OECD Economic Outlook 2024. Paris : OECD Publishing, 2024. URL: <https://www.oecd.org/economic-outlook/> (дата звернення: 28.03.2026).
3. World Bank Data: Ukraine Economic Indicators. URL: <https://data.worldbank.org/country/ukraine> (дата звернення: 28.03.2026).
4. Боса І. В. Етимологія поняття «економічна безпека підприємства». Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2022. № 6(2). С. 300–308. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-50](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-50).
5. Варналій З. С., Бондаренко С. А. Фінансова безпека підприємств України як чинник забезпечення їх фінансової стабільності. Економіка і регіон. 2022. № 4 (87). С. 55–61. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4\(87\).2812](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2812).
6. Вітюк А. В., Куран О. В. Інтегральне оцінювання фінансової складової економічної безпеки машинобудівних підприємств. Innovation and Sustainability. 2022. № 4. С. 147–159. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.147.159>.
7. Гаркуша В., Єршова Н. Систематизація наукових поглядів щодо сутності поняття «економічна безпека підприємства». Економіка та суспільство. 2021. № 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-34>.
8. Зубко Т. Л. Генезис поняття «економічна безпека підприємства». Scientia fructuosa. 2021. № 1. С. 75–89. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021\(135\)06](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2021(135)06).
9. Зубко Т. Л. Економічна безпека виробничо-торговельного підприємства. Scientia fructuosa. 2022. № 1. С. 79–91. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(141\)06](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(141)06).

10. Онищенко С. В., Ківшик О. М. Управління інформаційною безпекою стратегічно важливих підприємств в умовах викликів й загроз. Економіка і регіон. 2022. № 3 (86). С. 38–45. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.3\(86\).2817](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.3(86).2817).
11. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 28.03.2026).
12. Офіційний сайт ПрАТ «Оболонь». URL: <https://obolon.ua> (дата звернення: 28.03.2026).
13. Податковий кодекс України : Кодекс України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 28.03.2026).
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 28.03.2026).
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 28.03.2026).
16. Регулярна інформація ПрАТ «Оболонь». URL: https://obolon.ua/ua/about/regular_info (дата звернення: 17.04.2026)]
17. Тітенко З. М. Theoretical foundations of financial security of the enterprise. Економіка та суспільство. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-76>.
18. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2022. 928 с.
19. Чубаєвський В. Ю., Жук Т. О. Економічна ефективність інформаційної безпеки підприємств торгівлі. Scientia fructuosa. 2022. № 1. С. 112–124. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(141\)08](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(141)08).